

IKÄIHMIKSEN YLIOPISTON YHTEISTYÖVERKOSTON TAPAAMINEN 1.3.2013

Muistio

Aika: Perjantai 1.3.2013 klo 10.00–15.00.
Paikka: Avoin yliopisto, nh 564 (Kluuvikatu 7, 5. kerros)

Läsnä: Ritva Koivula, Heinolan kansalaisopisto
Anni Kuusela, Espoon kaupungin työväenopisto
Anna-Maija Lagerström, Vakka-Suomen kansalaisopisto (AC)
Terttu Mylläri, Kalliolan kansalaisopisto
Mika Pohjanen, Porvoon kansalaisopisto
Anna Rauhala, Hyvinkään Opisto
Pia Riihioja, Lohjan Vanhusten palvelukeskus
Ulla-Margit Tiainen, Hiiden Opisto
Mirja Vehovuori, Hiiden Opisto (AC)

Pirjo Hiidenmaa, Helsingin yliopiston Avoin yliopisto
Sanna Saari-Salomeri, Helsingin yliopiston Avoin yliopisto

1. Avoimen yliopiston ja opintoryhmien kuulumiset

Käytiin tiivis esittäytymis- ja kuulumiskierros.

2. Sukupolvien välinen vuorovaikutus ja yhteisopetus?

Pirjo Hiidenmaa nosti esiin sukupolvienvälisen vuorovaikutuksen ja sen mahdollisuudet ikisopetuksessa. Olisiko mahdollista esimerkiksi järjestää lukiolaisille ja ikäihmisille yhteisiä kursseja, kirjallisuuspiirejä tai vastaavaa? Ajatusta pidettiin hyvänä ja sen toteutusmahdollisuuksia pohditaan jatkossa sekä kussakin organisaatiossa että koko yhteistyöverkoston voimin.

3. Kansalaistiede

Yhteistyöverkoston aikaisemmissa tapaamisissa on keskusteltu siitä, millä tavalla ikistoiminnassa voitaisiin nykyistä enemmän ottaa käyttöön opiskelijoiden omat resurssit – toisin sanoen, voisiko ikäihmisten yliopistossa paitsi saada uutta tietoa, myös olla mukana sen tuottamisessa?

Yksi mahdollisuus tiedon tuottamiseen on kansalaistiede, citizen science. Kansalaistieteellä tarkoitetaan mekanismia, jolla maallikoiden havainnot ja tietämys voidaan valjastaa esimerkiksi tutkimusaineiston hankintaan. Esimerkiksi lintubongaus on omalta osaltaan pitkät perinteet omaava kansalaistiedettä.

Yhteistyöverkoston tapaamisessa aiheesta alusti Koneen säätiön tiedeasiamies, FT **Kalle Korhonen**. Koneen säätiö on kiinnostunut yhteistyöstä erilaisten kansalaistiedehankkeiden parissa.

Alustuksen jälkeen keskusteltiin kansalaistieteen idean mahdollisuuksista Ikistoiminnassa. Innostusta herätti ajatus, että voisimme kerätä aineistoa sukupolvienvälisestä vuorovaikutuksesta, erityisesti liittyen tietotekniikkaan ja sen oppimiseen – esimerkiksi: Miten lastenlapset opettavat isovanhempiaan tietotekniikan käytössä?

Sovittiin, että Sanna Saari-Salomeri keskustelee asiasta Avoimessa yliopistossa ja selvittää, voidaan kansalaistiede-idea lähteä kehittämään Ikäihmisten yliopiston piirissä. Tämän jälkeen pyritään löytämään Helsingin yliopiston tutkimushankkeista sopiva yhteistyökumppani, jonka kanssa voidaan lähestyä Koneen säätiötä rahoitusyhteistyön synnyttämiseksi.

4. Kysely: Yhteistyöverkoston arviointi ja kehittäminen

Yhteistyöverkoston kuuluville organisaatioille lähetettiin marraskuussa 2012 kysely, jonka tavoitteena oli kerätä tietoa yhteistyöverkoston toiminnan ja koordinoinnin onnistumisesta. Tavoitteena oli myös kartoittaa yhteistyöverkoston jäsenten toiveita koskien Ikistoimintaa ja sen koordinointia.

Kyselyn taustalla oli Avoimen yliopiston tarve varmistaa, että Ikäihmisten yliopistotoiminnan koordinointiin käytettävät resurssit (lähinnä: koulutus suunnittelijan ja opintosihteerin työaika) kohdentuisivat yhteistyöverkoston kannalta mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

Kyselyyn saatiin 7 vastausta, joten tulokset eivät kata koko yhteistyöverkosta. Keskeiset tulokset ja niistä syntynyt keskustelu tiivistettynä:

- Avoimen yliopiston tärkeimpinä tehtävinä pidetään yhteistyöverkoston **tapaamisten** järjestämistä, **opinto-oppaan** kokoamista ja tuottamista sekä opetuksen **suunnittelun tukemista**. **Opintopiirimateriaalien** tuottaminen on opintopiirien kannalta Avoimen yliopiston olennainen tehtävä.
- Yhteistyöverkoston tapaamisia toivotaan järjestettävän kerran lukukaudessa, ts. kerran keväällä ja kerran syksyllä. Tapaamisten ajankohdiksi sovittiin helmikuu (ennen hiihtolomia) ja elokuu. Kasvokkaisten tapaamisten lisäksi voidaan järjestää tarpeen mukaan myös AC-välitteisiä tapaamisia. **Yhteistyöverkoston seuraava tapaaminen pidetään perjantaina 30.8.2013.**
- Tapaamisten sisällöiksi vastaajat toivoivat **yhteistä keskustelua** sekä kaikkien toimijoiden että omien kollegoidensa (esim. opintopiirien ohjaajat / luentosarjojen suunnittelijat) kanssa. Lisäksi tapaamisiin toivottiin **asiantuntija-alustuksia**, käytännön **esimerkkejä** toiminnan toteuttamisesta, **perehdytystä** ja **vierailukäyntejä**.
- Ikäihmisten yliopiston yhteistyöverkoston merkitys omassa ikistyydessä on vastaajille melko tai erittäin tärkeä.
- Vastaajat kokevat saavansa työhönsä tukea Avoimesta yliopistosta vähintään usein. Vastaajat totesivat, että **resurssipula kuitenkin näkyi** esimerkiksi vastausten viivästyksenä.
- Vastaajat käyttivät yhteistyöverkostolle suunnattuja verkkosivuja harvoin tai aina kun tarvis. Verkkosivut palvelevat käyttäjiään vähintään melko hyvin. Todettiin kuitenkin, että ne eivät ole aina ajan tasalla. Sivujen päivittämiseen tulee panostaa jatkossa nykyistä enemmän.
- Avoimelta yliopistolta kyselyyn vastanneet toivovat **lisää resursseja, tiedottamista**, yhteisiä **tapaamisia, opintopiirimateriaaleja** sekä **yhteistyökumppaneiden parempaa tuntemusta**.

Avoimelta yliopistolta kiittää vastauksista sekä tapaamisessa käydystä keskustelusta! Yhteistyöverkoston toiminnan koordinoinnissa otetaan huomioon esille tulleet toiveet, ehdotukset ja kehittämistarpeet.

5. Uudet opintopiirimateriaalit

Keskusteltiin uusien opintopiirimateriaalien tarpeesta ja niiden tulevaisuudennäkymistä.

- Syyslukukaudeksi 2013 valmistuu uusi materiaali, joka perustuu Helsingin yliopiston Studia Generalia – luentosarjaan **Ruoka ja elämä** (syksy 2012). Luentosarjan ohjelmaan ja luentotalenteisiin voi tutustua jo nyt osoitteessa:
http://www.avoin.helsinki.fi/studiageneralia/syksy_2012.htm
- Opintopiirimateriaalien tuottaminen tämän jälkeen on tällä hetkellä epävarmaa.
- Keskusteltiin mm. YLE:n opetusohjelmista ja niiden hyödyntämisestä opintopiirimateriaaleina.
- Sovittiin, että Sanna Saari-Salomeri selvittää mahdollisuuksia tuottaa / hankkia sekä Studia Generalia- että YLE-materiaaleja opintopiirien käyttöön. Asiasta keskustellaan lisää yhteistyöverkoston seuraavassa tapaamisessa.